

Motion till riksdagen 2008/09:So393

**av Solveig Hellquist och Maria Lundqvist-
Brömster (fp)**

Samordnad rådgivningsverksamhet vid separationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur en fungerande rådgivningsverksamhet kan genomföras i kommunerna vid separationer och i ärenden som rör vårdnad, boende och umgänge.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utse en myndighet som får ett samordningsansvar för rådgivningen.

Motivering

Cirka 50 000 barn i Sverige upplever varje år att deras föräldrar separerar. Enligt Barnombudsmannen tog myndigheten under 2007 emot omkring 300 brev och ett stort antal telefonsamtal från barn och vuxna som beskrev svåra och mycket smärtsamma upplevelser i samband med tvister om vårdnad, boende och umgänge.

Barnombudsmannen har i en skrivelse till regeringen påtalat att det saknas en instans med ett övergripande ansvar för att förmedla kunskap och råd till barn och föräldrar som går igenom separationer. De myndigheter och organisationer som i dag ger rådgivning och stöd i frågor om vårdnad, boende och umgänge täcker inte de behov som finns.

Barnens Rätt i Samhällets (Bris) årsrapport 2007 grundar sig på 21 401 barnkontakter – varav 11 551 är dokumenterade samtal från barn. Bris dokumentation över kontakterna med barn och unga är en viktig informationskälla. Av rapporten framgår att familjekonflikter, det vill säga konflikter inom familjen som barnet inte är orsak till men som barnet ändå dras in i, fortfarande

Fel! Okänt namn på

är den enskilt största anledningen till att barn kontaktar Bris. En vanlig orsak är just skilsmässor.

När föräldrarna hamnar i kris vid separationen och/eller har svårt att samarbeta om barnen är inte sällan flera myndigheter involverade. Det är därför av vikt att de kan samarbeta.

Ett exempel på samarbete är den rådgivningsverksamhet som prövades och erbjöds separerande par med barn i Timrå kommun. Separationsrådgivning var en samordnad medling där flera kompetenser stod till förfogande för parterna samtidigt. Rådgivarna utgjordes av en advokat samt representanter från Försäkringskassan och socialtjänsten. En utvärdering visade att de separerande par som deltagit i rådgivningen upplevde denna som effektiv och värdefull (FoU Västernorrland, Arbetslivsutvecklingsrapport nr 2004:1).

Genom att olika kompetenser möter föräldrarna vid ett och samma tillfälle kan många frågor rätas ut i ett tidigt skede. Socialtjänsten betalade i ovanstående exempel advokatens arvoden för deltagandet, medan övriga rådgivare medverkade på sin ordinarie arbetstid. För att modellen ska fungera måste naturligtvis det stå klart vilken eller vilka verksamheter som ska betala advokatens arbete. I Timrå fanns även den kommunala barnombudsmannen närvarande.

Barnombudsmannen har uppmanat regeringen att överväga att ge någon myndighet ett tydligt övergripande ansvar för samordning av råd och stöd i vårdnadsfrågor. Myndigheten borde också få i uppdrag att följa utveckling och praxis och bevaka vilket behov av stöd som finns.

För att snabbt kunna ta itu med de problem som uppstår vid separationer borde någon av myndigheterna få i uppdrag att samordna rådgivningen. Det kommer fortfarande signaler från fältet om att barn drabbas hårt av föräldrarnas separationer och konflikter. Därför är det av vikt att rådgivningen samordnas och erbjuds i ett tidigt skede.

Stockholm den 3 oktober 2008

Solveig Hellquist (fp)

Maria Lundqvist-Brömster (fp)